

Яшчэ пра «хвальшаванье гісторы»

Адным з яскравых выступаў Масквы сьці тае ці іншае прадукцыі, але этана- кіравана ўсю гэтай вытворчасці, ейнай нацыянальнага жыцьця нерасейскіх на- родоў СССР ці ўсяго так званага сацыя- лістычнага лягера можа служыць таксама праведзеная ў мінулым годзе канфэрэнцыя ў Акадэміі грамадскіх наукаў пры ЦК КПСС.

Праўда, гэтая канфэрэнцыя, у працы якой, апрача супрацоўнікаў названае супрацоўнікамі, прынялі ўдзел таксама супрацоўнікі Інстытуту гісторыі Акадэміі наукаў СССР і других наукоўскіх установаў Масквы, была прысьвечаная пытанню «змаганьня з буржуазным хвальшаваньем гісторыі СССР», наагул, аднак і «буржуазнае хвальшаванье» гісторыі «суворэнных» савецкіх нацыянальных рэспублік і «савецкае нацыянальнае палітыкі» з'яўлялася тут не апошнім месца.

Прыкладам, нейкі Н. Сагіндыкаў «раскрыў выкрулены асноўных заканемарнісціяў культурнай рэвалюцыі ў рэспубліках Сярэдняй Азіі й Казахстану ў кнігах рэакцыйных буржуазных гісторыкіў». Асцірант акадэміі А. Кооп «затрымаўся на некаторых пытаньнях гісторыі Прыбалтыкі ў насытлены су- часнай буржуазнай гісторыяграфіі», а доктар гісторычных наукаў Ч. Жылін прысьвяціў свой даклад «буржуазнай тэорыі пра быццам-бы чацвёрты распаз-

дзея».

Апрацоўца Р. Шлапак і тым, што заходнія гісторыкі ўгледжваюць у савецкай нацыянальнай палітыцы слаба замаскаваную ігру расейшчыны, угледжваюць традыцыінае расейскай нацыянальізму. Каб давесць быццам-бы толькі «спрыялічную» апякупскую ролю «вялікага расейскага народа», ён тут кідца падлічыць «культурнай дасягненіі» ў БССР, а гэта значыць, што Беларусь сталася поўнасцю пісменнай, мае свае «нацыянальныя кадры» інтэлігенцыі, сваю «развітую нацыянальную» культуру, свае сярэдніе й вышэйшыя школы з «роднай мовай» научаныя, і г. д.

Тут ужо адчуваецца не хвальшаваньне рэчаисці з боку Р. Шлапака, але проста науджыванье, насытванье з нацыянальных пачуцьці і нацыянальнага нащасціца народу. Думаем, што Р. Шлапаку павінны быць ведамы 40-гадовы савецкі пераслед найменшых пра-яваву нацыянальнага жыцьця ў БССР, ягоныя не толькі людзкія, але матарыяльна-культурныя ахвяры. Яму павінна таксама быць ведамае ў ціпераніе змаганьне Масквы з гэтymi праявамі так званага буржуазнага нацыяналізму, які заключаецца толькі ў спробах беларускага грамадства захавацца ад поўнае днацыяналізацыі ў русыфікацыі, захаваць, калі ўже не развіць, нацыянальна-культурныя здабыткі свога народу. Калі Р. Шлапак лічыць інтэлігенты «нацыянальны», што выхоўваецца ў нащасціца да ўсяго свайго, што памагае акупація прарабаваць і бэсціць свой народ, дык тым горш для яго.

Гэтym ён раскрывае і сваю цівінскую, прадлажніцкую натуру. Аднак я нікса падае Р. Шлапак, намагаючыся высцяга з пальца тое, чаго зусім няма, паймена, што ў БССР ува ўсіх школах праводзіцца панучанье на роднай мове. Ведама, родная мова вялікі фактар у жыцьці народу, але іншою нашаму Р. Шлапаку я ведама, што ўва ўсіх вышэйшых на- вучальних установах, у тым ліку і у Беларускім дзяржаўным універсітэце, што ўсяко панічнае змаганьне буржуазіі не панічнае змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

ем на трэба паясьніць Р. Шлапаку, які стаеца ворагам незалежнасці прабалтыскіх народаў і прайбалтыскіх гаспадарств.

У пытаныні польскіх падзеяў 1939 году ці ў пытаныні савецкага змаганьня з «буржуазнай тэорыяй» 4-га распадзелу «Польшчы» на канфэрэнцыі было за- съветчана, што падобнага распадзелу Польшчы зусім быць і дадзеная тро- съцьвярджана, што прайбалтыскі гаспадарствы паўсталі ў 1920 годзе, дзякуючы перамозе Антанты ў Прыбалтыцы, А. Кооп заявляе: «Падобны цівер-Французаў і Азербайджанаў. То, што мог зрабіць Савецкі Саюз, гэта — супрац-тавацца заходнім імпэрыялізмом, выкруленыем гісторыі, бо ведама, што англо-франка-амэрыканскі імпэ-рэйзм быў і застаецца злым ворагам са- масцінасці й сувэрэнітасці прыгнеч-чаных народу. Антантанікі наяў-ляюць, што буржуазны польскі ўрад «прабалтыкам», які здольным стаць у вадарону свайго народу» ён тым больш Беларусу. Іныя былі для яе толькі стратгічнымі пляцдармамі у змаганьні супраць Савецкай Рэспублікі. У выпадку гэтага Савецкае Рэспублікі ў Украіну, бо Савецкі Саюз «прабалтыкам» блéк супраць СССР». Гэтая «сібірская» хоць дасюль Савецкі Саюз і «сідзірг» іхнью незалежнасць, мусіла быцца апраўданы «падтрыманыне Савецкім Саюзам камуністычных пе- рабітварэнняў» у Прыбалтыцы.

Вось якая гісторыя 1939 году! Ні слова аб тым, што Польшча была распадзелена на падставе ўмовы з Гітлерам, таксама не слова аб тым, што Захаднія Беларусі і Украіна ў 1920 годзе былі пе- рададзеныя Польшчы самымі расейскімі сальшавікамі. На месцы тут напомініць на мяжы звязку савецкай гісторычнай павінкі, якія ўсімі слізмі ўспехамі намагаюцца ўзяць польскі народ, што ягона дзяржава паўстала ў 1918—1920 гадох «толькі дзякуючы Савецкай Рэспубліцы».

Республіка Саветаў была крайнай, якай першай прызнала самастойнасць прайбалтыскіх гаспадарстваў».

Ня ён быў здольным стаць у вадарону свайго народу? Але калі былі для яе толькі стратгічнымі пляцдармамі у змаганьні супраць Савецкай Рэспублікі, як эканамічную канфэрэнцыю 1921 году ў Рызе, балтыйскую імпэриялізм ўмовы з Летувой і Латвіяй з 1926 і 1927 гадоў.

Як бачым, праста мы трапляем у ней- кае зачараўванне кола: «незалежнасць прайбалтыскіх народу адначасна злалі- яўлісці ў агентурай Антанты і пры- балтыскіх народоў».

І кікава тут параўнаньне таксама «нась-

вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Такім чынам, з адного боку расей- скія балтшыкі «ўзводзяць і абараня- юць» польскіе гаспадарства, прыно- чы адиначасна ягонае права на заходніяя беларускія і украінскія землі, з другога — абынаваючы гэтага гаспадарства ў рабуцку гэтых землі — «составное ча- сти Советской России» — ды з гэтым «абінавачаньнем» расчыпчынаюць «праўдзівую» вайну з Польшчай.

Цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вялікай балтшыні сярэдніх школах, панучанье вядзеца толькі на расейскай мове. Дзіў даеся, што Р. Шлапак праходзіць маўчаныем найважнейшыя антынацыянальныя ціперані закон Масквы, што мае на мэце зусім выціснуць родную мову з усіх школаў БССР. «Сам народ выбірае», — пачне апраўдвацца Р. Шлапак, але калі гэты народ здолеё наважыцца стаць у вадарону свае родніны мовы, як гэта здарылася ў Азербайджане й Латвії, дык яму адразу наклеяць ярлычок «буржуазных нацыянальных». А што гэта азначае? — дума-

цікава тут параўнаньне таксама «нась- вялічынне балтыцкага пытаньня» з тым «насьвітленнем» польскага гаспадарства, якое парушалася ў нашым панічнім артыкуле. Як помнім, у той вэрсіі ўзынікненне балтыцкіх гаспадарстваў у 1920 годзе мянава- лася, як агентура Антанты ў прыбал- тыцкіх «буржуазных нацыяналістах». Найменна, у вэрсіі Х. Круса даслоўна было сказана: «Калі-б заходнім імпэ- рыялістамі сілам разам зь мясцовай буржуазіяй не панічнае змаганьне змаганьне народу. Прыбалтыкі, балтшыцкія пытаньні, а таксама ў вя

